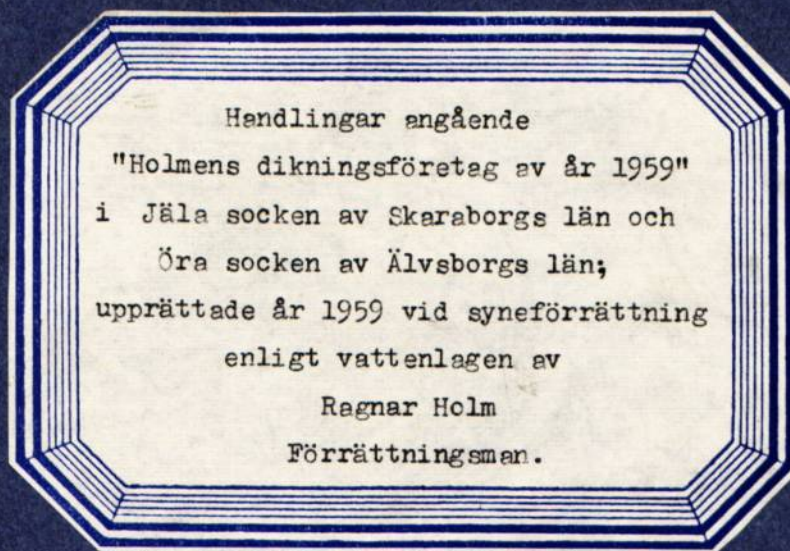

Akt nr:

R-F4b-LS213/59

AU\$R-F4b-LS213/59

Handlingar angående

"Holmens dikningsföretag av år 1959"

i Jäla socken av Skaraborgs län och

Öra socken av Älvsborgs län;

upprättade år 1959 vid syneförrättning

enligt vattenlagen av

Ragnar Holm

Förrättningsman.

213-2

RAPPORT över verkställd ~~beställning~~ avsyning.

Företagets namn

Holmens dikningsföretag av år 1959

Socken

Jäla

Län

Skaraborgs

~~XXXXXX~~ - Förtroendeman - ~~XXXXXX~~

Lantbr. Åke Berg, Holmen, Jäla.

Statligt stöd bev. av lbrstn den

-

Bidrag till utförandet, kr

-

Bidrag till rensning, kr

-

Lån, kr

-

Statligt stöd bev. av lbrnämnden den

25/6-1959

Bidrag till utförandet, kr

3.070:-

Arbets tid jml. V. L. 10:62

31/12-1964

Förlängning jml. V. L. 7:58

-

Kontrakterad arbetstid

1/10-1961

Kontrakterad arbetstid förlängd till

-

Nu tillstyrkes
till utbetalning

av bidrag till utförandet, kr

av bidrag till rensning, kr

av lån, kr

~~XXXXXX~~ verkställd den

Avs.

15/10-1959

~~XXXXXX~~ verkställd av

Avs.

l:e ass. Ragnar Holm

Vid avsyningen befanns, att företaget i sin helhet var utfört enligt den fastställda planen med följande undantag:

För undvikande av kostsamma bergsprängningar har rörledningen å sträckan 9+50-14+27 lagts med en bottenlutning av 1.0 0/00 i stället 1.5 0/00. Vidare har sträckan 12+90-14+27 utförts med 100 mm rör i stället för 75 mm.

Förestående av intressenterna begärda ändringar har med grön färg införts å profilritningen.

Då ändringarna icke är av sådan beskaffenhet att de försämrar avsedd torrläggning, föreslås företaget till godkännande i befintligt skick.

Kostnaderna för företagets utförande har överstigit de beräknade.

Skara den 30 oktober 1959.

I tjänsten:

Jan Aspegren

Lantbruksingenjör.

Ändring i plan godkänd å delegationens för inre rationalisering sammanträde den 17 november 1959, § 213, ärende 7.

Skara den 17 november 1959.

I tjänsten:

Jan Aspegren

Lantbruksingenjör.

1
Protokoll vid syn enligt
vårdnadsplan angående förläggning
av mark, tillhörande Holmen
i Jäla socken, Skaraborgs län,
samt tillhörande Ingerstorp i
Öra socken, Skövde län.

Sammankallad den 12 april 1959
hos Åke Berg, Holmen.

Närvarande: Undertecknad,
fri församlingssman, jämte följande
sakkäare:

Förordnad: Åke Berg, Holmen,
och Gösta Lundgren,
samt Thure Andersson, Ingerstorp

§ 1.

Upplästes det fri församlingssman en
utlämnad förordnad, som hade
görelse enligt bil. A.

§ 2.

Någon jäv mot församlingssman
kunde ej utlösas.

§ 3.

Förklarades den vid fri undersökning
upprättade nivå kartan över det
vårdnadsbesvärade området samt
profiler och sektioner över det
bevärade anläggningen.

2
§ 4.

Med anledning av under frimör-
söringen framställda yrkanden hade
frisättningsmannen uppgjort ett
preliminärt förslag till de berörda
markernas bärskörelseföreläggning,
vilket nu förklarades sakägarna.

§ 5.

Efter verkställd komplettering
av förslaget förklarade sig sökan-
derna nöjda med detsamma.

§ 6.

Thure Sundesson, Ingelstorp, hade
ej heller något att invända mot
förslaget.

§ 7.

Säkerns ingingo överenskommes
bil. C angående fristaget utfränd
och undehåll.

§ 8

Det motbevis och frivare till
fristaget kräande handlingar och
videringar utlägs landbrukaren
Sko Berg, Holman, Jäla m.

§ 9.

Upplästes frisättningsmannens
utlåtande som hade lydelse
enligt bil. H.

§ 10

Som intet vidare friskom
att anteckna till protokollet
förklarades frimörseren

3
avslutad och sammantogs
upplöst.

Öst och dag om ovan
T. Lj. anten
Ragnar Halm

Insändes till vederbörande lantbruksnämnd.

Till Länsstyrelsen i Skaraborgs län.

Härmed anhålles om förordnande för behörig förrättningsman att handlägga syneförrättning enligt 10 kap. vattenlagen för torrläggning av tillhörig mark inom

Jäla socken(-nar) av Skaraborgs län.

Förrättningen avser

Överlåtelse för dränning längd cirka 2000 m
areal 15 hektar
här uppgives så fullständig som möjligt företagets beskaffenhet (dikning, åreglering, sjösänkning, invallning e. d.), vidare
företagets omfattning (areal som skall torrläggas, avloppens längd o. d.), om flattled, damm, järnväg, landsväg e. d. beröres m. m.
Järnväg landsväg e. d. beröres ej.

Närmaste järnvägsstation

Meddelanden om förrättningen ställas till

Lantbrukare Gösta Lundgren Holmen Jäla Tel 47079 Faltby
titel, namn och fullständig adress samt telefon.

Sökandes namn:

Ake Berg
Gösta Lundgren

för fastigheten

» »
» »

Fastighet:

Holmen 17 o. 18
Holmen 1, 4. 5

Förutom nämnda, sökandena tillhöriga fastigheter, väntas nedanstående ägare och fastigheter bliva berörda av företaget.

Icke sökandes namn:

Fastighet:

<i>Runo Larsson</i>	ägare av fastigheten	<i>Hallanda Bröddarp</i>
<i>Br. Pondersson</i>	» » »	<i>Lingeby forp Ora-Stom</i>
<i>Erik Jonsson</i>	» » »	<i>Holmen Jele.</i>

Lantbruksnämnden får till förrättningsman föreslå:

l:e assistent Ragnar Holm

Skara den 11 november 1957.

På Lantbruksnämndens vägnar:

Rolf Eliasson
Rolf Eliasson

Elmer Söderberg
Elmer Söderberg

IIIM 73 57

Förordnande.

Förste assistenten Ragnar Holm, Skara, förordnas härmed att i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning; och införs väntas bevis om förordnandets emottagande.

Mariestad & landskansliet den 21 november 1957.

På länsstyrelsens vägnar:

J. Sunnerholm
J. Sunnerholm

Erik Christiansson
Erik Christiansson

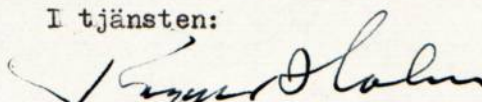
F ö r t e c k n i n g

över underrättelser ang. sammanträde hos Åke Berg, Holmen, Jäla, fredagen den
17 april 1959 klockan 11.00, vilka denna dag avsänts till följande:

Åke Berg,	Holmen,	<u>Jäla</u>
Gösta Lundgren,	"	"
Bröderna Andersson,	Ingelstorp,	<u>Öra.</u>

Skara den 1 april 1959.

I tjänsten:

Ragnar Holm

Förrättningsman.

Överenskommelse.

Undertecknade, delägare i
det fiskefartyg, som äroer förläggning
medelst läst ledning av mark,
sittorande Holmen i Jäla
socken, Skaraborgs län, vilket
fiskefartyg äroer beid. Tugelstorp i Öra
socken, Skaraborgs län, öfverenskommelse
härmed om följande:

1/ Frikända vi oss, att utöfna och
underhålla fiskefartyget enligt den
uppgjorda planen och med
hansyn till de risker, som kunnat
uppkälas av vederbörande
myndighet vid förtecknad avbidrag.

2/ Goddaga vi den av fiskefartyget
ingenmannan verkställda biträde
uppskattningar och den därpå
grundade fiskefartyglängden.

3/ Till fiskefartyget fiskefartyget
pösa vi landbrukaren Öre Berg,
Holmen, Jäla.

och uppdraga åt honom, att till
fiskefartyget i dess helhet söka ströfva
mögliga bidrag av statsmedel samt
att underteckna alla fiskefartygs
och utöfna av bidrag och län
erfordarliga kändis och fiskefartygs.

Sålunda överenskommelse

Holmen den

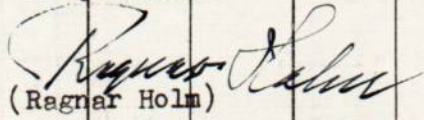
17 april 1958

Ake Berg
 Gösta Lundgren
 Tage Andersson

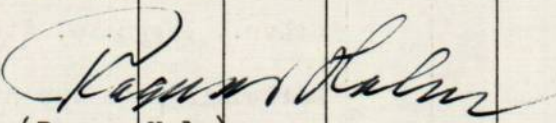
Friestående överenskomna
 villkoras och samförstånds
 bevisas

7.4.58
 Lasse Halm
 i rättsmässigt

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
<u>Holmen 1:10</u>							
Åke Berg							
Åker, mylla/lerbl. mo	1	0,12		400	1000	600	72
" , dymylla	2	0,42		180	1800	1620	680
" "	3	0,21		360	"	1440	302
" "	4	0,27		450	"	1350	365
" "	5	0,32		"	"	"	432
" "	6	0,45		540	"	1260	567
" "	7	0,42		630	"	1170	491
Gammal åker, dymylla	8	0,42		720	1600	880	370
Mosse (skogsmark)	9		0,10	160	200	40	4
" "	10		0,21	"	"	"	8
" "	11		0,41	110	"	90	36
" "	12		1,30	90	"	110	143
Åker, ngt. stenig dymylla/sand	13	0,30		1020	1700	680	204
" dymylla	14	0,36		270	1800	1530	551
" "	15	0,45		180	"	1620	729
" mylla/sand	16	0,15		1440	"	360	54
Summa		3,89	2,02				5.008
<u>Holmen 1:5</u>							
Gösta Lundgren							
Åker, mylla/sand	17	0,07		1900	2000	100	7
" dymylla	18	0,62		200	"	1800	1.116
" "	19	0,94		"	"	"	1.692
Mosse (skogsmark)	20		0,84	100	200	100	84
Alstringsbåtnad		1,63	0,84				2.899
Brukningsbåtnad 134 m x 2:- =							268
Summa							3.167

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
<u>Sammändrag.</u>							
<u>Holmen 1:10</u>							
Åke Berg	1-16	3,89	2,02				5.008
<u>Holmen 1:5</u>							
Gösta Lundgren	17-20	1,63	0,84				3.167
<u>Summa</u>		5,52	2,86				8.175
		286 838		Holmen den 17 april 1959.			
				I tjänsten:			
				 (Ragnar Holm)			
				Förrättningsman.			

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		<u>Diket B - C.</u>				
3 ¹ +66-4 ¹ +44	78	250 mm rör med frakt m	78	5:20	406	
		Grävn., lägg. o. återfylln. "	78	3:20	250	
3 ¹ +66		Rörledningsöga typ B			60	
4 ¹ +44		Brunn typ A, d = 0,6 m			100	
		Träunderlag för rören m	78	1:20	94	
		Arbetsledning o. oförutsett			90	1.000
4 ¹ +44-5 ¹ +26= =+78	82	250 mm rör med frakt m	82	5:20	426	
		Grävn., lägg. o. återfylln. "	82	2:90	238	
5 ¹ +26		Brunn typ A, d = 0,6 m			100	
		Träunderlag för rören m	82	1:20	98	
5+78-8	222	225 mm rör med frakt "	222	4:60	1.021	
		Grävn., lägg. o. återfylln. "	222	1:70	377	
		Träunderlag för rören "	160	1:-	160	
8		Brunn typ A, d = 0,6 m			100	
8-10+88	288	200 mm rör med frakt m	288	3:85	1.109	
		Grävn., lägg. o. återfylln. "	288	2:30	662	
		Träunderlag för rören "	84	1:-	84	
10+88		Brunn typ A, d = 0,5 m			80	
10+88-12+90	202	150 mm rör med frakt m	202	3:-	606	
		Grävn., lägg. o. återfylln. "	202	2:50	505	
12+90		Brunn typ A, d = 0,5 m			80	
		Träunderlag för rören m	150	0:90	135	
12+90-14+27	137	75 mm rör med frakt "	137	1:20	164	
		Grävn., lägg. o. återfylln. "	137	1:50	206	
14+27		Brunn typ Da, d = 0,4 m			60	
		Träunderlag för rören m	137	0:60	82	
		Arbetsledning o. oförutsett			707	7.000
	<u>1009</u>	<u>Summa</u>				<u>8.000</u>

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		Holmen den 17 april 1959. I tjänsten: (Ragnar Holm) Förrättningsman.				

ARBETSBESKRIVNING.

Innan arbetet påbörjas skall avvägning och utsättning på minst var femtionde meter genom sakkunnig person verkställas.

Vid arbetets utförande iakttages:

att förekommande dikeskrökar ej få göras skarpa, utan böra i möjligaste mån uträtas eller avrundas;

att där dike går i rågång, bör grävningen så verkställas, att rågången och diket mittlinje komma att sammanfalla;

att vägbana, bebyggd tomt eller trädgård ej utan innehavarens medgivande må användas som upplagsplats för dikesjord;

att ur öppet avlopp uppschaktad jord och sten skall läggas minst 0,6 meter från avloppets kanter och med en lutning mot dessa, icke överstigande 1:1, varjämte nödiga öppningar skola anordnas vid sänkor i marken, tillstötande diken eller i övrigt på minst var 40 meter för ytvattnets framläppande genom upplagen;

att förefintliga gränsmärken ej må genom arbetet rubbas eller döljas, såvida icke dessförinnan genom vederbörlig lantmätarens försorg nya märken blivit utsatta;

att förrättningsens fixpunkter icke utan tvingande skäl må förstöras. Måste så ske, skall fixpunkten ifråga genom sakkunnig person ersättas med en ny sådan; att i grävningstabell angivna djupsiffror äro beräknade i förhållande till de avvägda dubbarna;

att genomgrävd vägbana snarast möjligt skall återställas i fullgott skick;

att betongrören till företagets rörledningar godkännas endast under förutsättning att de underkastats vederbörande lantbruksingenjörs kontroll och därvid uppfyllt gällande normalbestämmelser ifråga om hållfasthet och täthet;

att brunnsringarna skola vara maskinstampade eller vibrerade;

att allenast sådana tegelrör må komma till användning, som uppfylla fordringarna uti av Sveriges Standardiseringskommission i december 1937 fastställd standard för dräneringsrör av tegel;

att rörläggning skall utföras av vid dylika arbeten van och fullt kompetent person;

att rörledning ej får täckas, inna läggningen blivit genom lantbruksingenjör eller hans ombud kontrollerad, såvida densamma utförts av annan än lantbruksnämndens täckdikningsförman, vilken ej är entreprenör;

att rörledning ej må läggas direkt på berg eller stora stenar utan i förekommande fall på grusbädd;

att tegelrörsledningarna skola kopplas medelst betongrör i brunnarna;

att det första röret för de täckdikesstammar, som beräknas komma att utmynnas i en brunn, efter tillsägelse av vederbörande brukare skall inkopplas vid anläggandet av brunnen ifråga;

att stenarna kring dagvattenbrunnar ej må vara större än 20 cm;

att rörfogarna skola grusas, om jorden är så beskaffad, att risk för igenslamning föreligger. Stenfyllningen kring dagvattenbrunnarna skall då beklädas med grästorv, enris eller granris;

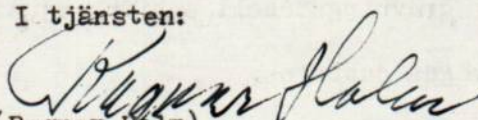
att rörledning lägges på trärust, om det befinnes att grunden utgöres av dy-, moss-, lös lerjord eller annat icke bärande jordslag;

att entreprenören ålägges att taga del av bestämmelserna i denna arbetsbeskrivning;

att huvudfixpunkt för höjdbestämmningen är + i jordfast sten å höjden + 10,00 m, belägen ca 30 m NV påle 10+88.

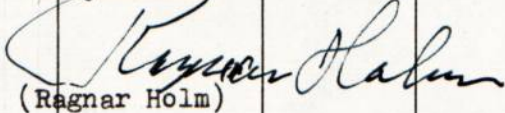
Holmen den 17 april 1959.

I tjänsten:

(Ragnar Holm)

Förrättningsman.

17 KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o. liket. = S	Båtnad kronor	Fastighets andel i			Samfällighets andel i gemensamma kostnader procent
			för särskild av- delning beräk- nad kostnad kronor	för samfällig- heten beräknad kostnad kronor	samfällig- hetens verk- liga kostnad procent	
1	2	3	4	5	6	7
<u>Holmen 1:10</u>						
Åke Berg	S	5.008		4.900	61,260	
<u>Holmen 1:5</u>						
Gösta Lundgren	S	3.167		3.100	38,740	
<u>Summa</u>		8.175		8.000	100,000	
Holmen den 17 april 1959.						
I tjänsten:						
						
(Ragnar Holm)						
Förrättningsman.						

Översiktskarta

Skala 1:100.000

Utlåtande vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande Holmen m.fl. hemman i Jäla socken av Skaraborgs län, samt berörande hemmanet Ingelstorp i Öra socken, Älvsborgs län.

Ifrågavarande företag, som avser fördjupning samt igenläggning med rör av ett i sydlig huvudriktning rinnande avlopp genom och från vattenskadade marker, belägna ca 2 km SSV Jäla kyrka inom sektion nr 3 av nederbördsområde nr 142, i och för ernående av bättre torrläggning och ökad alstringsförmåga, är enligt bestämmelserna i 7 kap. vattenlagen att anse såsom dikning. Belägenheten framgår av omstående översiktskarta, där torrläggningssområdet utmärks med gul färg och vattensamlingsområdets gränser med blå linjer.

Över till uppgrävning ifrågasatta avloppssträckor hava profil- och sektionsritningar upprättats utvisande förhållandena vid undersökningstillfället, varjämte de härav beroende vattenskadade markerna avfattats å nivåkarta. Å denna karta äro de till uppgrävning avsedda avloppssträckorna utmärkta med dels dubbla och dels enkla röda linjer och de röda bokstäverna A - B - C. Dubbla röda linjer beteckna härvid, att avloppet skall utföras som öppet dike och enkel röd linje, att det skall göras täckt. Avloppens blivande dimensioner hava å profil- och sektionsritningarna utmärkts med rött. Den med bokstäverna A - B betecknade öppna dikessträckan är redan utförd och skall underhållas enligt de å ritningen angivna dimensionerna.

Vattensamlingsområdet för de olika avloppssträckorna har uttagits å generalstabens karta och uppgåtts å marken. Storleken har med blått angivits å profilritningarna. Den största till avrinning kommande vattenmängden har i fråga om avlopp för flöden antagits komma att uppgå till 2 liter pr sekund och hektar från åker och 1 liter per sekund och hektar från skog och mosse. Medelvattenmängden har antagits vara 0,05 liter per sekund och hektar.

På grundval av de sålunda uträknade vattenmängderna hava avloppen dimensionerats för möjliggörande av torrläggning till ändamålsenligt djup av all härav beroende mark, tillhörig sökandena och dem, som sig med sökandena förenat.

Den mark, för vilken dikningen medför alstringsbåtnad, och som alltså skall ingå i företaget, begränsas å nivåkartan av en streckad svart linje så belägen, att all därutanför liggande mark torde kunna till fullo torrläggas utan hinder av nuvarande vattenförhållanden i till uppgrävning avsedda avloppssträckor.

För utrönande av den genom företaget uppkommande båtnaden har förrättningsmannen efter i 7 kap. 22 § vattenlagen stadgade grunder verkställt uppskattning, vars resultat i detalj föreligger i den bilagda värderingslängden.

Genom överenskommelse, bil. C, ha delägarna förklarat sig nöjda med nämnda uppskattning.

Den å kartan avfattade och enligt förenämnda längd förbättrade marken skall utgöra en samfällighet. Av det bilagda kostnadsförslaget framgår, vilka arbeten, som skola utföras av samfälligheten, och av värderings- och kostnadsfördelningslängderna, vilka fastigheter och ägofigurer, som hava del däri. Skäl till uppdelning av samfälligheten i olika avdelningar förefinnes ej.

Kostnaderna för företagets utförande skola sålunda fördelas på delägarna i mån av båtnaden för vars och ens mark. Den sålunda uträknade deltagningsskyldigheten finnes för varje fastighet angiven i kolumn 6 av kostnadsfördelningslängden, där den är uttryckt i procent av samfälligheten totalkostnad. I kolumn 5 är det häremot svarande beräknade kostnadsbeloppet angivet.

Kostnaderna för avloppens underhåll skola fördelas efter samma grunder, som för färdigställandet angivits med undantag för öppna diket A - 3¹+66 där underhållet till de i förslaget angivna dimensionerna skall bekostas av företaget och markägaren med hälften vardera.

Någon deltagningsskyldighet i framtida underhållet av över avloppen ledande vägövergångar skall ej åvila företaget.

Skador, som till äventyrs kunna under arbetstiden av företaget orsakas, skola till fulla värdet ersättas, därest någon sakägare hos styrelsen framställer yrkande härom inom ett år efter företagets färdigställande. Sådan skada skall då utan dröjsmål genom styrelsens försorg uppskattas av sakkunnig person och därefter omedelbart ersättas. I brist på åsämjande vid val av värderingsman skall uppskattningen verkställas av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör eller den, han i sitt ställe sätter.

Avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skulle för samfälligheten understiga femtio kronor och behöver förty ej erläggas.

Kostnaderna för syneförrättningen skola, sedan företaget kommit till stånd, fördelas på delägarna efter samma grunder, som för grävningskostnaderna angivits.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen få synemännen i fråga om företaget ytterligare bestämma:

att det skall, därest sökandena önska fullfölja det samma, utföras i fullständig överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande ritningar och handlingar;

att ur öppet avlopp uppschaktad jord och sten skall läggas minst 0,6 meter från avloppets kanter och med en lutning mot dessa, icke överstigande 1:1, varjämte nödiga öppningar för ytvattnets framsläppande genom upplagen skola anordnas;

att till rörledningar och rörtrummor skola användas rör, som uppfylla gällande standardfordringar;

att under arbetstiden vatten ej får uppdämmas eller påsläppas på sätt att skada uppstår;

att rörbrott, ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skola avhjälpas och nödiga släntförändringar eller förstärkningsåtgärder vidtagas;

att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, samt böra vara bragta till slut före utgången av år 1964;

att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör samt

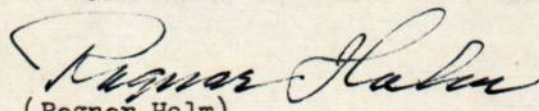
att det skall benämnas "Holmens dikningsföretag av år 1959".

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid Västerbygdens vattendomstol, adress Vänersborg, till vilken besvären med iakttagande av be-

stämmelserna i 11 kap. 85 § vattenlagen skola vara ingivna inom sextio dagar från nedanstående datum.

Holmen den 17 april 1959.

I tjänsten:

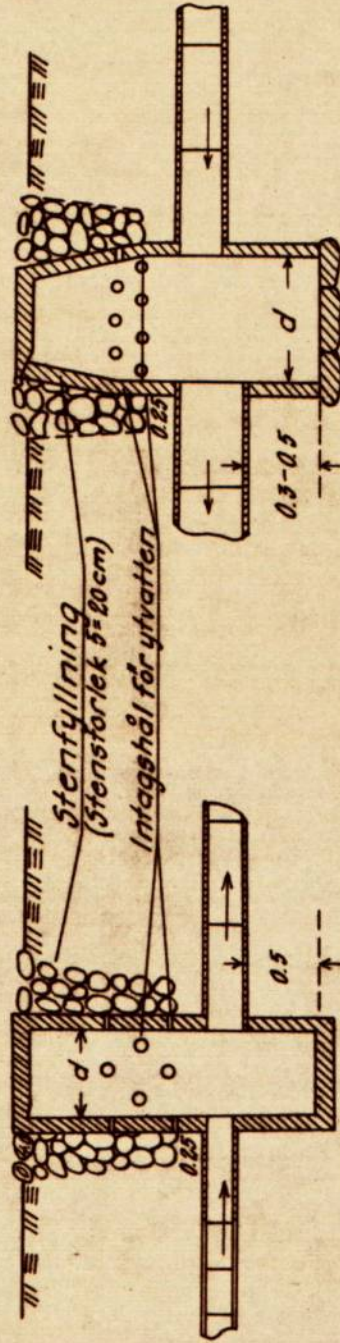

(Ragnar Holm)

Förrättningsman.

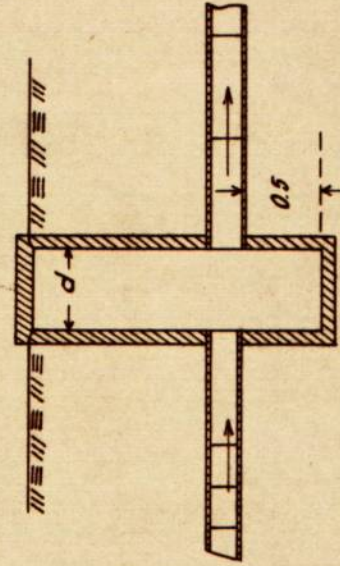
Lock av betong, botten av betong el. stensättning
Alla kopplingar i brunnar utföres med betongrör

typ A

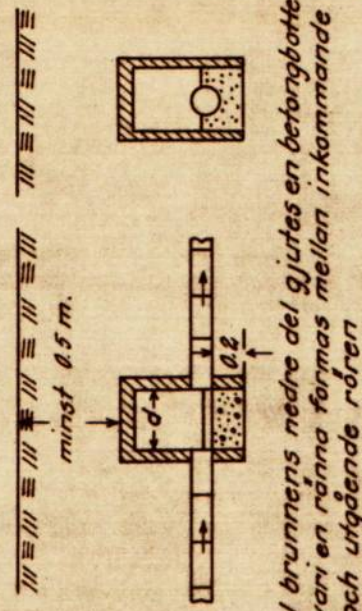
d = 0.3 - 0.6 m.

typ B

typ C

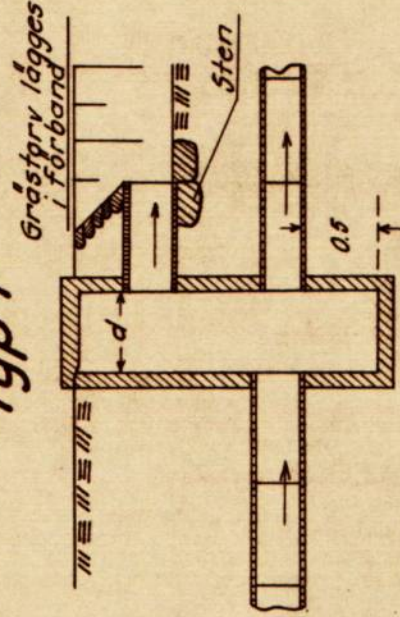

I brunneis nedre del gjutes en betongbotten
vari en ränna formas mellan inkommande
och utgående rören

typ E

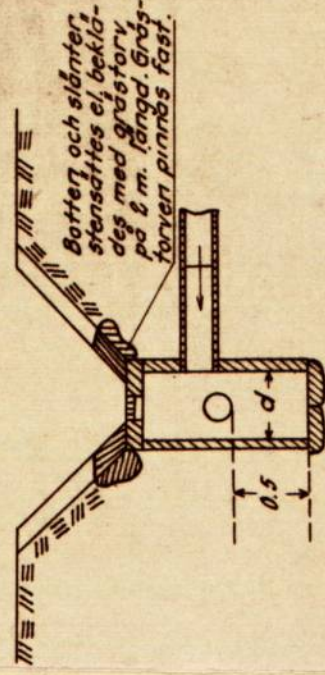

typ F

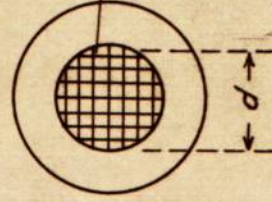

typ D och Da

D helf lock, Da lock med hål

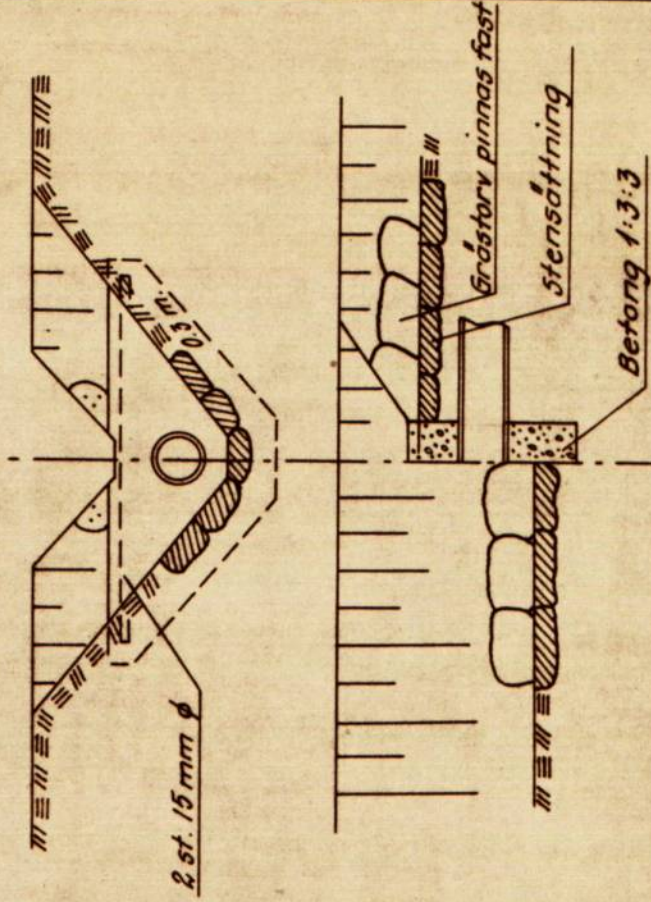
Detailritning för lock med hål.

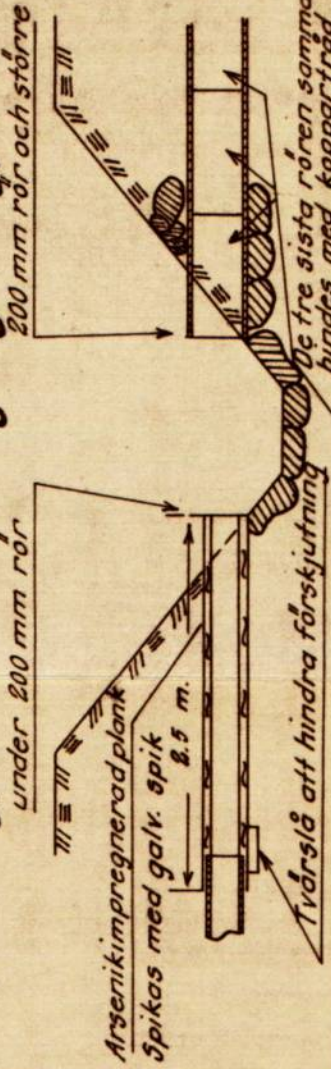
Galler av 6-10 mm rund-
järn ingjutes i locket
d = 0.2 m för 0.45 m brunn
d = 0.3 " " 0.60 "
d = 0.5 " " 0.90 "

Betonggjutning vid
rörutlopp
under flödesdike

typ A

typ A Rörledningsöga typ B

Förslag till

upprättat år

utan samband med synförrättning enl. vattenlagen av

kommun

län

Original
Kopia

Antal
ritn.st.

LANTBRUKSSTYRELSENS
LANTBRUKSNÄMNDENS

ARKIV

Nr